

Notatark

Sagsnr. 81.00.00-P27-
1181584-06

Sagsbehandler
Grethe Stjernholm

Bilag 1 Parrådgivning i Hedensted Kommune

25.11.2014

Beskrivelse af tre modeller for par-kurser og fakta om skilsmisser

Model 1

Godt samliv -kommunikationskursus for par.

Kurset er udviklet af den norske stats Barne-, Unge-, og Familie direktorat (BUFDIR) i 2004 og 2005, og er blevet revideret og optimeret på baggrund af mange tusinde deltageres tilbagemelding. I 2010 indgik det danske firma Familiens Trivsel, www.familienstrivsel.dk, aftale med BUFDIR om at udbyde en dansk udgave, der både i indhold, form og tidsforbrug er tilpasset den virkelighed, livet med småbørn byder på.

Konceptet indeholder uddannelse af kursusledere i kommunen, levering af kursusmateriale, informationsbrochurer, spørgeskemaer til kvalitetskontrol og opfølgning samt afrapportering til kommunen.

Målgruppe:

Småbørnsforældre med børn under 3 år. Kurset henvender sig til par, som oplever de store udfordringer der er forbundet med at få børn, og som kræver at man er god til at kommunikere og løse konflikter. Det optimale tidspunkt at tilbyde kurset er ved første barns 1½ års alder, idet forældrene der er mest motiveret for at lære nyt, og igen er ved at have lidt overskud.

Indhold i kurset:

Kurset afholdes over 2 mødegange af fire timer og kan afvikles på hold af op til 12 par. Undervisningen er en vekselvirkning mellem eksempler fra kursushæftet, formidling af teknikker/værktøjer og par-dialog. Kurset afvikles i en hyggelig atmosfære hvor der værnes om deltagernes privatliv. Kursets fire temaer: 1) Forandring 2) Kommunikation 3) Skænderi og konflikt 4) Kærlighedens ABC, fornuft og følelser, er udviklet med baggrund i forskning og erfaring på området.

Personale:

Kurset kunne med fordel afvikles i tværfagligt og et mål kunne på sigt være at inddrage frivillige som undervisere. Uddannelse af kursusledere tager 2 dage og afvikles i kommunen. Til hver kursusforløb må beregnes, at der skal anvendes ca. 24 personaletimer.

Økonomi:

Uddannelse af medarbejdere, anskaffelse af materiale, kursuslokaler, forplejning og medarbejder timer, beløber sig til en kursusomkostning på ca. 1000 kr. pr. par det 1. år, følgende år vil udgifterne formentlig kunne minimeres til 750kr pr par. Hvis vi kalkulerer med at 100 par om året tager imod tilbuddet (fødselstal 2013 var 442) vil det beløbe sig til max. 100.000 kr. årligt.

Gevinst

Tysk forskning på sammenlignelige par kurser viser at effekten efter fem år er, at der er 20 % færre skilsmisser blandt dem der har gennemført par kurser i forhold til sammenlignelige grupper der ikke har gennemgået kurset, efter 11 år er forskellen på 25 %. CBS har beregnet at en gennemsnitlig skilsmisse påfører kommunen en direkte udgift på 30-40.000 kr. Hvis 100 par gennemfører kurset, vil Hedensted kommune med stor sandsynlighed kunne spare 695.000 kr. minus kursusomkostninger. For hvert par der gennemgår kurset vil der således være en besparelse på ca. 6.000 kr.

Hvad det betyder for et barns trivsel, udvikling og læring er svært at gøre op i penge.

Model 2

PREP – Par kurser

PREP står for Prevention and Relationship Enhancement Program, på dansk kaldes det Praktiske Redskaber til et Engageret Parforhold. PREP er udviklet på baggrund af mere end 30 års forskning ved universitetet i Denver, USA. Kurset har en dokumenteret god effekt og udbydes i mange lande. I region Midt udbydes det i Ringkøbing Skjern kommune.

Programmet udbydes af Center for familieudvikling www.familieudvikling.dk, som er en non-profit organisation der blev etableret i 2004, for at give hjælp til at opbygge gode relationer og tænke forebyggende på familieområdet i Danmark. Centret indgår i tæt samarbejde med andre nordiske lande og støtter sig relevante forskningsresultater derfra.

Målgruppe:

Par med børn i alle aldre, der ønsker at arbejde med deres parforhold. Som nyetableret par kan man få inspiration til at skabe gode kommunikationsvaner. Par der har levet sammen i længere tid, kan få hjælp til at bryde dårlige kommunikationsmønstre eller få inspiration til at udvikle det gode i deres forhold.

Indhold:

PREP er forebyggende og relationsudviklende- kursus der giver konkrete redskaber til tryk kommunikation og problemløsning, som bygger på forskning i, hvad der fremmer, og hvad der hæmmer et godt samliv.

Et PREP-kursus varer ca. 15 timer, typisk fordelt på en weekend, eller 3-5 dage/aftener. I løbet af kurset sættes der fokus på temaer som kærlighed, forventninger, kommunikation, værdier, venskab, intimitet og tilgivelse.

På PREP kurset arbejder man kun med sin partner, og behøver ikke indvie andre i ens private forhold. Holdstørrelse anbefales på max 6 par til 2 undervisere.

Personale:

Kurset vil med fordel kunne afvikles tværfagligt og evt. med praktisk støtte fra en civil borger. Uddannelse af kursusledere foregår på Center for familieudvikling i KBH. Kurset tage 5 dage og slutter med en certificering som giver adgang til selv at afholde kurser i nøje overensstemmelse med konceptet.

Til afvikling af et kursus må påregnes et personale-timeforbrug på ca. 50 personale timer.

Økonomi:

2015 = Uddannelse og transport 60.000 kr. til 4 personer. Lønudgifter forbundet med at afvikle et hold 50 t. * 250 kr. =12.500 kr. eksklusiv lokaleleje og forplejning. Estimeret kursus udgift pr. par = 2.500 kr. dvs. pr hold 15.000 kr. I 2015 stiles efter at afholde 3-4 kursusforløb.(Ringkøbing /Skjern har deltagere til 5-6 kursusforløb om året, og HK er cirka på samme størrelse). I 2016 vil målet være at afholde 6 kurser.

Gevinst:

Ringkøbing Skjern kommune rapporterer om nedbringelse af skilsmisserne på 17 % to år efter, at de har introduceret det gratis parkursus. Tysk forskning på sammenlignelige parkurser viser, at effekten efter fem år er, at der er 20 % færre skilsmisser blandt dem, der har gennemført par kurser i forhold til sammenlignelige grupper, der ikke har gennemgået kurset. Efter 11 år er forskellen på 25 %. CBS har beregnet at en gennemsnitlig skilsmisse påfører kommunen en direkte udgift på 30-40.000 kr. Hvis 36 par gennemfører kurset, vil Hedensted kommune med stor sandsynlighed kunne spare 250.000kr minus kursusomkostninger.

For hvert par der gennemgår kurset vil der således være en besparelse på ca. 4.200 kr. Hvad det betyder for et barns trivsel, udvikling og læring er svært at gøre op i penge.

Model 3

Familie iværksætterne - en god start som familie.

Familieiværksætterne har som mål at styrke forældreskabet. Det sker gennem et konceptbaseret og helhedsorienteret forebyggende forløb for alle 1. gangs forældre. Målet er at skabe såvel menneskelig som økonomisk gevinst for samfundet. Center for socialt ansvar (CFSA) www.centerforsocialtansvar.dk er fortalere for at forebyggelse kan tage udgangspunkt i at opnå færdigheder i stedet for at bruge milliarder på ofte tvivlsom, behandling af opståede problemer, når tingene er gået galt.

Indsatsen fokuserer på en tidlig forebyggende, stimulerende og sundhedsfremmende indsats i familien og dens netværk - suppleret med støtte fra relevante og fagligt stærke professionelle kræfter. Kræfter og faglighed, som den offentlige sektor kan byde på, og hvor man også inddrager private virksomheder, fonde, institutioner og frivillige organisationer i løsningen. Familieiværksætter ideen bygger på næsten 20 års erfaring fra Leksand i Sverige, arbejdsmodellen er senere udbredt i hundredvis af kommuner i blandt andet Sverige, Norge, Finland, og har gennem de sidste par år gjort deres indtog i Danmark. I 2010 indgik CFSA partnerskabsaftale med Holstebros kommune, under arbejdstitlen Familie med Hjerte. Adskillige andre danske kommuner arbejder for tiden med at indarbejde modellen i deres praksis.

Familie iværksætter- metoden lægger op til, at der tages en overordnet politisk beslutning om at ville arbejde ud fra denne innovative metode, som skal munde ud i et fælles "tredje" på tværs af professioner og faggrænser, kulturer værdier og forståelse, og hvor alle har og får ejerskab til indsatsen.

Målgruppe:

Familieiværksætterne gør en aktiv og involverede indsats for at støtte og sikre at, *alle nye forældre* kommer bedst mulig fra start i livet som ny familie. I Familieiværksætterne bliver alle kommende førstegangsførelse forældre tilbudt et kursusforløb på 16 moduler, der strækker sig fra 26 graviditetsuge til barnet er 1½ år.

Der er i forløbet stort fokus på fædrene, så de føler sig involveret og vigtige for barnet på lige fod med moderen.

Forældregrupperne sættes sammen ud fra kvindens terminsdato og består af ca. 10 forældrepar.

Indhold:

Kurset er sammenhængende tilbud der indeholder en vifte af relevante temaer for en ny familie

- Graviditet og fødsel
- Fra individ til familie
- Barnets naturlige udvikling og trivsel
- Netværk og relationer
- Økonomi, orlov og juridiske rettigheder

Personale:

Projektleder som kan styre processen med udvikling, planlægning og etablering af et nyt samlet koncept i kommunen. Kurserne afvikles i tæt samarbejde mellem kommune, region, private og frivillige. Til gruppen knyttes en sundhedsplejerske som følger gruppen gennem hele forløbet. Tværfaglige samarbejdspartner indgår som undervisere i de relevante emner. De 6 undervisningsgange lægger før fødslen og varetages af bl.a. jordemødre, bankfolk og jurister. Center for socialt ansvar tilbyder på non profit basis konsulenthjælp til implementering af indsatsen.

Økonomi:

Fra sammenlignelige kommuner som har indført metoden oplyses, at det kræver en investering på 1.000.000 kr. det 1. år og 500.000 kr. det andet år.

Indføres metoden udgår der 3 sundhedsplejerske besøg i hjemmet: graviditetsbesøg, 4 mdrs. besøg samt 1½år til 1. gangs forældre, dog ikke hos børn med særlige behov. Besparelse udgør 250.000- 300.000kr.

Det er nødvendigt at have lokalefaciliteter der kan rumme 20 forældre og med tiden deres babyer/børn og stedet skal rumme puslefaciliteter og gode amme forhold. Da kurserne oftest afholdes sidst på eftermiddagen kan det kræve et let måltid mad.

Gevinst:

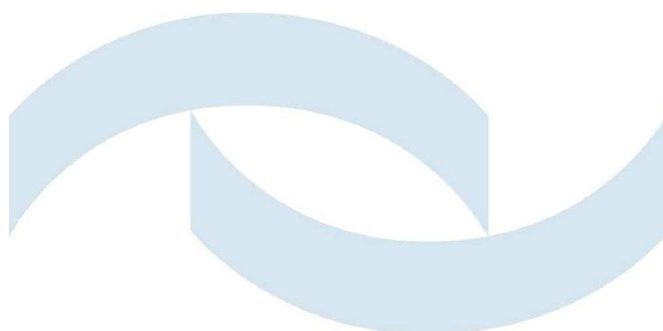
Beregninger fra CBS/CEBR viser at der er gevinst på bundlinjen allerede 2år efter igangsætning af familieiværksætterne. Den konservative beregnede samfundsøkonomiske gevinst over en 10-årig periode er 36.000kr pr 1. gangs mor.

Familie iværksætternes helt store styrke er, at det skaber et stærkt forælder-netværk, hvor fædrene er inddraget på lige fod med mødrene. Hovedtanken bag projektet er at mindske opbrud i familien og forebygge social udstødelse. Forældrene oplever den store forskellighed på holdet som en af de store styrker. Alle starter på "lige fod" som vordende forældre, og "udenfor skabet" minimeres.

Forskning fra Sverige, hvor arbejdsmodellen er opstået viser, at fædrene kommer tidligt og mere på banen i forhold til deres børn, skaber en tæt og vigtig relation som holder ved på lang sigt, også i de tilfælde, hvor det ender med opbrud i familien, og det har stor betydning for hvordan især drenge klarer sig på lang sigt.

CFSA (Center for socialt ansvar) fremhæver at effekten opstår:

- Via forbedring af forældrenes forhold til deres børn, og en forbedring af forældrenes indbyrdes forhold.
- Det bedre forhold til barnet fører til forbedringer af barnets sundhedstilstand samt bedre arbejdsmarkedstilknytning for især moderen.
- Forældrenes bedre indbyrdes forhold fører til en reduktion i risikoen for skilsmisse, der hindrer et fald i moderens indkomst samt bedre chancer for at barnet får en ungdomsuddannelse

Om skilsmisser, samlivsbrud og kerneopgaver

Skilsmisseprocenten i Danmark var i 2012 på 46 %. Det er en af de højeste procenter i den periode, hvor skilsmisser er opgjort siden 1986. I 2013 er den højere, men endnu ikke opgjort.

Fra 2000 – 2013 er antallet af skilsmisser i Hedensted Kommune steget mere end den er steget i Danmark som helhed. Fra 2012 til 2013 steg skilsmisserne blandt alle de kommuner vi normalt sammenligner os med. Årsagen til stigningen er nok primært, at det i 2013 blev muligt at lade sig skille online.

Indeks skilsmisser	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hele landet	100	104	106	103	103	112	134
Favrskov	100	117	144	171	175	177	213
Hedensted	100	103	100	106	103	119	176
Odder	100	103	103	111	111	126	134
Horsens	100	133	136	152	145	164	182
Faaborg-Midtfyn	100	138	146	114	101	165	180

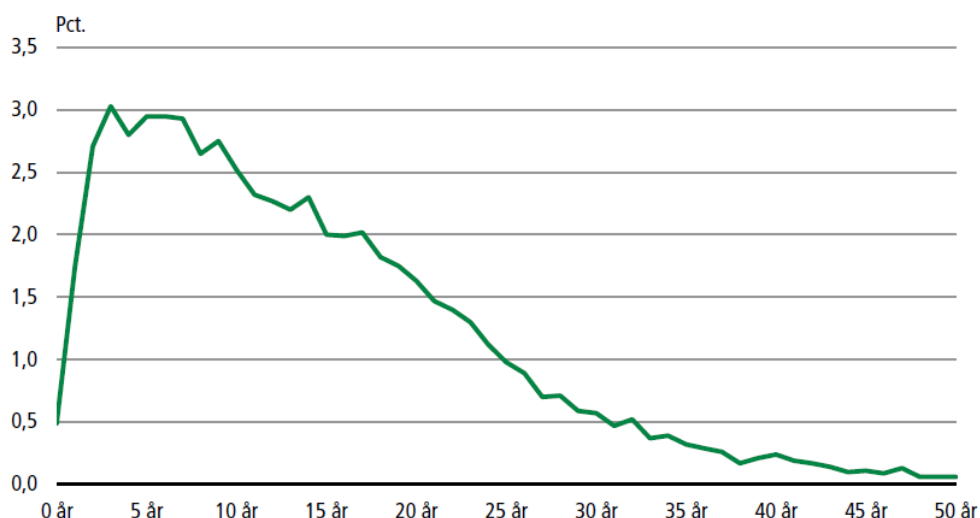
Skilsmisser har ofte store trivselsmæssige konsekvenser for børnene til forældrene, der bliver skilt. Skilsmisser er en af de største årsager til sygemeldinger på arbejdsmarkedet. Skilsmisser kan dog i nogle tilfælde være den bedste løsning for alle parter.

Evnen til som par at kunne kommunikere konstruktiv og løse konflikter med hinanden, er afgørende for, om et parforhold holder, også efter, de har fået børn.

Par, der får børn, har støtte risiko for at blive skilt, end par, der ikke får børn. Ved barn nummer to øget risikoen for at parret bliver skilt med 40 %. Det er imidlertid ikke sikkert, at det er børnene, der er forklaringen bag skilsmisserne, når tidligere undersøgelser viser, at fælles børn stabiliserer ægteskabet (DST, 2005).

Ægteskabets fjerde år er statistisk set, det år, hvor der er størst risiko for skilsmisse.

Skilsmisserisiko i forhold til ægteskabets varighed. 2012

Kilde: Danmarks Statistik, 2014

28 % af alle børn fra 0-17 år vokser op med kun én forælder. 25 % af ene-forældre er på offentlig forsørgelse.

Skilsmisser belaster samfundsøkonomien herunder kommunens økonomi. En skilsmisse koster i gennemsnit 138.000 kr. pr. år, hvoraf 30 - 40.000 kr. er kommunale udgifter. Børn af enlige forsørgere er overrepræsenteret i de dyre statistikker.

Parrådgivning vil alt andet medvirke til at forebygge skilsmisser eller samlivsbrud. Skilsmisseforebyggelse og forebyggelse af samlivsbrud antages at forebygge trivselsproblemer hos børn og sygdom hos voksne. Det taler således ind i forudsætningerne for kerneopgaven om læring såvel som kerneopgaven for beskæftigelse.

